

BEŞİNCİ BÖLÜM**İşlem Gören Paylarda Pazarları Belirleyen Kriterler, Değerlendirme ve İşlem Esasları****Pazarları Belirleme Kriterleri**

MADDE 37 – (1) Kotasyon Yönergesi hükümlerine göre ilgili Pay Piyasası pazarlarında kota alınıp, işlem görmeye başlayan paylar, bu yönerge kapsamında belirlenen kriterler doğrultusunda yılda en az 2 defa olmak üzere Genel Müdür tarafından uygun görülecek dönemler itibariyle değerlendirmeye tabi tutulur. Bu değerlendirme sonuçlarına göre pazar değişikliği yapılır. Pazarları belirleme kriterleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Belirlenen bu kriterler Yönetim Kurulu kararıyla değiştirilebilir ve bu değişiklikler Kurul onayıyla yürürlüğü girer.

Pazarlarda İşlem Görme Kriterleri	Yıldız Pazar	Ana Pazar	Alt Pazar
Piyasa Değeri (PD)	> 500 milyon TL	> 60 milyon TL	
Fiili Dolaşımdaki Payların Piyasa Değeri (FDPD)	> 100 milyon TL	> 30 milyon TL	
Fiili Dolaşım Oranı (FDO)	> % 10	> % 10	
Yerli Bireysel Yatırımcı Sayısı	> 1000	> 500	
İmtiyaz	İmtiyaz varsa FDO<%90	İmtiyaz varsa FDO<%90	
Yerli Fon	> 3 milyon TL		
Likidite	< 2,5	< 7,5	

(2) Kriterlerin Açıklamaları:

- a) PD: Şirketin tüm sermayesi üzerinden hesaplanan toplam piyasa değerini,
- b) FDPD: Şirketin Kurul tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde dönem sonu itibariyle FD pay adedi x bir yıllık düzeltilmiş kapanış fiyatlarının ortalaması şeklinde hesaplanan, fiili dolaşımdaki paylarının piyasa değerini,
- c) FDO: Şirketin Kurul tarafından belirlenen kriterler çerçevesinde hesaplanan fiili dolaşımdaki paylarının şirket sermayesine oranını,
- ç) Yerli Bireysel Yatırımcı Sayısı: MKK verilerine göre ilgili payda son bir yıl içinde 500 TL ve üzeri piyasa değerine sahip olan ortalama yerli bireysel yatırımcı sayısını,
- d) İmtiyaz: Herhangi bir pay grubuna ilişkin oluşturulan farklılığın yapılacak değerlendirmelerde imtiyaz sayılıp sayılmayacağına Borsa Genel Müdürlüğüne karar verilecek şekilde; yönetim kurulu üyelerinin belirli bir grup oluşturan pay sahipleri, belirli pay grupları ve azlık arasından seçileceğine ilişkin haklar, yönetim kurulu üyeliği için aday önerme hakkı, yönetim kurulunda temsil edilme hakkı, kâr payı, tasfiye payı, rüçhan ve oy hakkı veya burada öngörülmemiş yeni bir pay sahipliği hakkı gibi haklarda bir paya farklı veya üstün bir hak tanınmasını,
- e) Yerli Fon: MKK verilerine göre ilgili payda SPK denetiminde bulunan “Yatırım Fonlarının” ve “Emeklilik Yatırım Fonlarının” portföyünde bulunan kısmın son bir yıl içindeki ortalama piyasa değerini,
- f) Likidite Kriteri: 1 Milyon TL işlem hacmi ile payda günlük bazda oluşan ortalama fiyat değişim oranını,
- g) Ek Kriter- Temettü Getirisi: Son 3 yıllık nakit temettü toplamı / dönem sonu piyasa değerini ifade eder.

(3) Her pay sınıflandırıldığı pazarın tüm kriterlerdeki şartlarını sağlamak zorundadır. Uygulamanın 2 istisnası bulunur:

BORSA İSTANBUL A.Ş. PAY PİYASASI YÖNERGESİ

a) FDPD'si 750 Milyon TL'nin üstündeki ve likiditesi 2,5'ten küçük olan paylar diğer kriterlere bakılmaksızın Yıldız Pazar'a alınır.

b) Alt Pazar'da yer alan paylardan FDPD'si 30 milyon TL'den büyük ve Ek Kriter – Temettü Getirisi %10'dan büyük olanlar diğer kriterlere bakılmaksızın Ana Pazar'a alınır.

(4) FDO'su %5'in altında olan paylar PÖİP'e alınabilir.

Pazarlar Arası Geçişlerde Değerlendirme Esasları
MADDE 38 – (1) Değerlendirme Esasları:

Değerlendirme en az yılda iki kere, her kriter için belirlenen verilerin son bir yıllık ortalamaları ile yapılır. Değerlendirme dönemlerini Genel Müdür belirler.

(2) Genel Müdür pazarları belirleme kriterleri dışındaki payın diğer piyasa koşullarını, payda alınmış olan tedbirleri, yürütülmekte olan incelemeleri dikkate alarak ilgili payın değerlendirme dışı bırakılmasına veya değerlendirme sonuçlarına göre pazarında herhangi bir değişiklik yapılmamasına karar verebilir.

Pazarlarda Uygulanacak İşlem Esasları

MADDE 39 – (1) Pazarlar uygulanacak işlem esasları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İşlem Esasları	Yıldız Pazar	Ana Pazar	Alt Pazar	YİP	PÖİP
İşlem Yöntemi	Sürekli İşlem	Sürekli İşlem	Sürekli İşlem	5 Kez Tek Fiyat	5 Kez Tek Fiyat
Açığa Satış ve Kredili İşlem	VAR	VAR	YOK	YOK	YOK
Brüt Takas	YOK	YOK	VAR	VAR	VAR
Özkaynak Oranı	% 90	% 75	% 0	% 0	% 0
Açık Takas Pozisyonu / Özkaynak Oranı	%20	% 50	% 100	% 100	% 100
Fiyat Marjı	% 20	% 15	% 10	% 10	% 10
Açığa Satış Yukarı Adım Kuralı	YOK	VAR	-	-	-
Devre Kesici Tetikleme Oranı	% 10	% 7,5	% 5	-	-
Devre Kesici Sonrası Emir Toplama Süresi	5 dakika	15 dakika	15 dakika	-	-
Devre Kesici Sonrası Eşleştirme Süresi	2 dakika	2 dakika	2 dakika	-	-
Tek Fiyat Emir Toplama Süresi Boyunca Bilgi Yayınının Kısıtlanması	YOK	YOK	VAR	VAR	VAR
Açılış Seansında Son 5 Dakikada Emir İptal, Emir Kötüleştirme ve Miktar Azaltım	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK
Açılış Seansında Piyasa ve Piyasadan Limite Emri	YOK	YOK	YOK	YOK	YOK

a) Özkaynak Oranı: İlgili payın; kredili alım, açığa satış, ödünç alma veya ödünç verme işlemlerine dair özkaynak hesabında hangi orana kadar özkaynak olarak kabul edilebileceğini gösterir. Oran belirtilmediyse ilgili Kurul düzenlemelerindeki hükümler geçerlidir.

b) Açık Takas Pozisyonu Özkaynak Oranı: Belirli bir anda oluşabilecek açık takas pozisyonunun veya takas gerçekleşene kadar ilgili pay için asgari olarak hangi oranda özkaynak bulundurulması gerektiğini gösterir. Oran belirtilmediyse ilgili Kurul düzenlemelerindeki hükümler geçerlidir.

(2) NYİP'te işlem görecekt paylara, YÜFP ve NYİP'te işlem görecekt diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin işlem esasları Genel Müdür tarafından belirlenir.

BORSA İSTANBUL A.Ş. PAY PİYASASI YÖNERGESİ

(3) Genel Müdür ilgili payın likidite durumunu ve diğer piyasa koşullarını dikkate alarak uygulanacak işlem esaslarında pay bazında değişiklik yapabilir.

(4) Kurul'un kredili alım ve açığa satışla ilgili düzenlemelerinde müşterinin malvarlığı ve ödeme gücü dikkate alınarak belirlenmiş istisnalar kapsamında teminat almaksızın alım emri kabul edilebilmesine yönelik hükümleri yalnızca Yıldız Pazar'da yer alan paylar için uygulanır. Kurul'un yatırımcı, pazar ve pay bazında aldığı karar hükümleri saklıdır.

(5) Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi kollektif yatırım kuruluşları ile emeklilik fonlarına ilişkin işlemlerde Kurul'un kredili alım ve açığa satışla ilgili düzenlemeleri uyarınca müşterinin malvarlığı ve ödeme gücü dikkate alınarak belirlenmiş istisnalar kapsamında teminat almaksızın alım emri kabul edilebilmesine yönelik hükümleri Ana Pazar'da yer alan paylar için de uygulanabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yabancı para birimi ile işlem

MADDE 40 – (1) Yönetim Kurulu, yabancı ortaklık paylarının ve bunlara ilişkin depo sertifikalarının, yabancı para birimi ile ifade edilen dayanak varlıklara dayalı olarak ihraç edilen sertifika ve varantların ve uygun göreceği diğer sermaye piyasası araçlarının belirleyeceği yabancı para birimi ile Pay Piyasası bünyesinde işlem görmesine karar verebilir.

Borsa dışı işlemler ve Borsaya bildirim

MADDE 41 – (1) Yönetim Kurulu, yatırım kuruluşları tarafından Pay Piyasasında işlem gören menkul kıymetler ile ilgili olarak Borsa dışında gerçekleştirilen işlemlerin tescil amaçlı olarak Borsaya bildirilmesi ve bu bildirimler üzerinden ücret tahakkuk ettirilmesi için gerekli esasları belirler. Belirlenen esaslar Kurul onayı alınarak kamuya duyurulur.

Olağan dışı durum uygulamaları

MADDE 42 – (1) Sistemde ve ona bağlı çalışan uygulamalarda seans öncesi ya da seans sırasında ortaya çıkabilecek olağan dışı durumlar, bu durumlara yönelik uygulama esasları ve seans sürelerine ilişkin düzenlemeler Genel Müdür tarafından belirlenir.

(2) Olağan dışı durumların ortaya çıkması hâlinde seanslar Genel Müdür kararıyla başlatılmayabilir veya başlamış ise durdurulabilir.

(3) Seansların olağan saatinde başlayamaması veya kesintiye uğraması durumunda seans süreleri Genel Müdür tarafından belirlenir.

(4) Borsa merkezinde seansın başlatılmaması veya kesintiye uğrayan seansın tekrar başlatılmayacak olması durumlarında Genel Müdür kararı ile Borsa Yedek Merkezi devreye alınabilir.

(5) Olağan saatinde başlayamayan veya kesintiye uğrayan seanslar Genel Müdür kararı ile piyasa, pazar, sistem, platform, sermaye piyasası aracı bazında kısmi olarak yeniden başlatılabilir.

Takas yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde uygulanacak yöntem

MADDE 43 – (1) Pay Piyasası işlemlerinden kaynaklanan takas yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde, Pay Piyasası işlemlerinin takasını gerçekleştiren ilgili takas kuruluşunun düzenlemeleri ve ilgili diğer mevzuat hükümleri geçerlidir.